

Elektrische installaties belangrijke brandveroorzaker

'Onwetendheid grootste gevaar'

Algemeen | Tekst: Tessa Nederhoff

Elektrische installaties zijn de grootste veroorzaker van stalbranden. Wetgeving omtrent de veiligheid van deze installaties is er niet. Een keuringsrapport kan veel onduidelijkheid wegnemen in geval van brand. "Zonder zo'n rapport is de kans groot dat de verzekeraar niets uitkeert", aldus Albert Dijkstra.

Eén op de drie branden wordt veroorzaakt door een defect in de elektrische installatie. Dat blijkt uit proefinspecties die Avéro Achmea en Interpolis lieten uitvoeren bij agrarische bedrijven en het MKB. Vooral oudere boerderijen hebben vaak een hoog risico op brand, meent Albert Dijkstra van Technisch Buro Dijkstra. "Op oudere boerenbedrijven zijn de groepen geïnstalleerd in een periode dat het stroomverbruik veel minder hoog was. Boeren zijn hun elektrische installaties zelfstandig gaan uitbreiden om in het toe-

nemende stroomverbruik te voorzien, maar dat hebben ze vaak op een onveilige manier gedaan, waardoor overbelasting ontstaat."

Risico's

Niet alleen verkeerd uitgebreide installaties zorgen voor problemen. "Ook onjuist afgemeten leidingen van kabeldozen, het ontbreken van een afdekking en te veel apparatuur op één verlengsnoer zijn veelvoorkomende gevaren. Hierdoor ontstaat een te hoge belasting, met als gevolg hitte en mogelijk

Boeren zien vaak niet in dat ze een enorm risico lopen op brand, volgens Albert Dijkstra.

brand." Voornamelijk in de winter ontstaan gevaarlijke situaties, constateert Dijkstra. Op dat moment houden boeren van alles warm met kachels, bijvoorbeeld de melkstal, waardoor de groepen te zwaar worden belast. "Het snoer dat ze gebruiken, kan maar 1500 watt aan, maar daarop sluiten ze gerust drie zware kachels aan." Wanneer de schuren dan ook nog vol stro en hooi liggen, ontstaat een brand gemakkelijk.

Wetgeving

Wetgeving omtrent de brandveiligheid van elektrische installaties ontbreekt. "Er zijn geen regels voor, in principe hoeft je geen keuringsrapport op te laten stellen", vertelt Dijkstra. "Mocht een ondeugdelijke elektrische installatie de reden zijn van een stalbrand, dan is het afhankelijk van de polisvoorwaarden of zo'n rapport vereist is voor uitkering van een vergoeding. Maar ook die voorwaarden zijn niet altijd eenduidig", waarschuwt Dijkstra. "Daarnaast weten veel agrarische ondernemers niet wat er in hun polisvoorwaarden staat. Vaak is er een tussenpersoon ingeschakeld, die best kan zeggen dat er wel wordt uitgekeerd in geval van brand. Ik zeg altijd: 'Laat die persoon dat maar zwart op wit zetten en ondertekenen', dan heb je in ieder geval iemand die je aansprakelijk kunt stellen." Tegenwoordig stellen steeds meer verzekeraars bij het afsluiten van een nieuwe polis of bij de bouw van een nieuwe stal een

Elektrische installaties zijn de grootste veroorzaker van stalbranden.

Zonder afdekkap kan stof direct in aanraking komen met de warmtebron, een risicovolle situatie.

keuring volgens de NEN 3140-norm verplicht. NEN 3140 is een zelfstandige norm die voor Nederland alle relevante eisen voor laagspanningsinstallaties bevat. "Wanneer een keuringsrapport op basis van de normen is opgesteld door een erkend bedrijf en aan alle voorwaarden is voldaan, kun je er zeker van zijn dat je bij brand geld krijgt van de verzekeraar", aldus Dijkstra.

Aansprakelijk

Op het moment dat een ondernemer werknemers in dienst heeft, geldt er een Arbowettelijke verplichting voor een periodieke inspectie van de elektrische installatie. Wanneer dit niet het geval is, geldt de verplichting niet en is van te voren niet altijd duidelijk wie er aansprakelijk is in geval van brand. "Bij auto's is dat een stuk makkelijker, daar weet iedereen precies wanneer ze voor een APK naar de garage moeten, maar voor elektrische installaties in stallen is dat niet geregeld", zegt Dijkstra.

Wel moet iedere ondernemer zich volgens Dijkstra bewust zijn dat hij aansprakelijk is voor zijn eigen installaties. "Wanneer een boer een monteur laat komen en die raakt gewond doordat er iets mis is met de elektra op het bedrijf, is de boer aansprakelijk."

Onwetend

Het grootste gevaar is nog dat boeren vaak niet inzien dat ze een enorm risico lopen op brand, vertelt Dijkstra. "Het is al jaren goed

gegaan, het zal zo'n vaart niet lopen', is een gedachtegang die de installateur vaak tegenkomt. "Ze denken dat ze hun installaties 'deskundig' hebben uitgebreid of hebben er een 'handig' mannetje voor, en als alles werkt, is het toch goed?" Een grote valkuil, meent Dijkstra. "Bijna nergens is de boel op orde, al helemaal niet wanneer er nog nooit een inspectie is uitgevoerd."

Mensen bewust laten worden dat ze wel degelijk een groot risico lopen op brand is lastig, volgens Dijkstra. "Al verandert de cultuur wel, onder andere doordat een persoon sneller aansprakelijk kan worden gesteld dan vroeger."

Keuring

Voor het keuren moet een agrarisch ondernemer rekenen op zo'n 200 euro per jaar. Daar staat tegenover dat er enorme kosten kunnen worden bespaard in het geval van brand. Een keuringsrapport kost bij Technisch Buro Dijkstra rond de 500 euro. "De eerste keuring valt vaak duurder uit, omdat je dan het pand nog moet leren kennen en er meer zaken niet op orde zijn", legt Dijkstra uit. De termijn waarop een volgende keuring plaatsvindt, hangt af van de risicogroep waarin het bedrijf valt. Deze wordt bepaald aan de hand van een matrix. "Sommige bedrijven moeten jaarlijks worden gekeurd, maar bij boerenbedrijven komt het vaak neer op een keuring eens in de drie jaar, of eens in de vijf jaar bij bedrijven die

minder risico's lopen.

Momentopname

Bij de keuring wordt alle apparatuur meegenomen. "We vragen de boer om alle apparatuur waarmee hij werkt klaar te leggen, bijvoorbeeld ook een boormachine. Het blijft een momentopname. Mocht er daarna brand uitbreken door een apparaat dat op het keuringsmoment niet aanwezig was, dan is dat ook afgedekt door de verzekering. De boer kan dan geen nalatigheid worden verweten", legt Dijkstra uit. Wanneer de boer opzettelijk iets achterhoudt, of nadien een ondeugdelijk apparaat aanschafft, kan dit wel problemen opleveren.

Rapport

Uiteindelijk ontvangt de boer een keuringsrapport en een advies. "We delen de risico's in drie groepen in", vertelt Dijkstra. "In groep a vallen de levensbedreigende zaken, die moeten meteen worden opgelost. Groep b bestaat uit dingen die binnen een half jaar verbeterd moeten zijn en groep c is de 'adviesgroep', dat gaat meer om niet noodzakelijke extra's die voor meer comfort zorgen." Vaak worden de problemen in samenwerking opgelost. Dan vindt een herkeuring plaats. Pas op het moment dat alle gevaren uit groep a en b zijn opgelost, ontvangt het bedrijf een keuringscertificaat. "Deze is geldig tot de volgende keuring", aldus Dijkstra. ♦

